

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OB	3	2
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Félix Retamero Serralvo

Correu electrònic: Felix.Retamero@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Jose Maria Vila Carabasa

Prerequisits

Tenir coneixements bàsics d'anglès i de francès, atès que bona part de les lectures imprescindibles estan en aquests idiomes. També és convenient està familiaritzat amb programes informàtics de cartografia i de dibuix

Objectius

Aquesta assignatura forma part de la matèria "Espai, paisatge i territori". L'objectiu general de la matèria és l'estudi de les formes del paisatge prehistòric i històric. Els objectius formatius específics de l'assignatura són:

1. Conèixer l'estat de la qüestió dels estudis arqueològics sobre les pràctiques agràries medievals, especialment en l'àmbit peninsular.
2. Relacionar les recerques arqueològiques amb les grans qüestions historiogràfiques sobre les pràctiques agràries medievals.
3. Conèixer les característiques generals de les agricultures medievals i els registres arqueològics i textuais que les fan recognoscibles.
4. Familiaritzar-se amb les tècniques pròpies de l'estudi dels espais agraris, específicament dels d'època medieval.

Competències

Arqueologia

- Fer i dirigir treballs propis de l'arqueologia de camp: excavació i prospecció.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

Història

- Aplicar mètodes i tècniques propis d'altres ciències socials.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats als casos d'estudi.
2. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats per als casos d'estudi.
3. Aplicar protocols d'execució dels treballs de camp i recollida de mostres.
4. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
5. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
6. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa. Saber utilitzar de manera experta les possibilitats d'Internet.
7. Combinar recursos tècnics procedents de disciplines afins.
8. Dominar les tècniques i els recursos instrumentals propis de l'anàlisi de laboratori arqueològic.
9. Dominar les tècniques i els recursos instrumentals propis de l'excavació i la prospecció arqueològiques.
10. Establir protocols de recerca per a projectes de recerca originals.
11. Interpretar els resultats procedents de l'arqueologia de camp inserint-los en el context històric.
12. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
13. Realitzar documents gràfics convencionals: planimetria, topografia, cartografia, dibuix il·lustratiu.
14. Transmetre els resultats de la recerca arqueològica i comunicar conclusions, de manera clara, tant oralment com per escrit, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
15. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina.
16. Utilitzar tant eines informàtiques bàsiques (per exemple, processadors de textos o bases de dades) com programes especialitzats necessaris en la pràctica professional de l'arqueologia.

Continguts

1. L'arqueologia agrària i la historiografia sobre l'Edat Mitjana. El cas de la Península Ibèrica.
2. Opcions productives i contextos socials en el període medieval
3. Els espais de conreu. L'agricultura de secà i l'agricultura irrigada.
4. Plantes i bestiar en el registre arqueològic. Estudi de casos.
5. Les feines i les eines.
6. La transformació i l'emmagatzematge.

Metodologia

ACTIVITAT DIRIGIDA: 49 hores

-Classes teòriques dirigides pel professor.

-Pràctiques d'aula dirigides pel professor.

-Pràctiques de camp dirigides per professors

ACTIVITAT SUPERVISADA: 23 hores

-Tutorització

ACTIVITAT AUTÒNOMA DE L'ESTUDIANT: 75 hores

-Estudi, recerca de recursos i elaboració de treballs

AVALUACIÓ: 3 hores

-Realització de proves

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques dirigides pel professor	16,5	0,66	1, 4, 8, 9, 10, 11, 15
Classes teòriques dirigides pel professor	24	0,96	4, 9, 10, 11, 15
Pràctiques de camp dirigides per professors	10	0,4	1, 3, 7, 8, 9, 13, 15
Tipus: Supervisades			
Tutorització	23	0,92	1, 3, 4, 10, 11, 15
Tipus: Autònomes			
Treball autònom de l'estudiant: estudi, recerca de recursos i elaboració de treballs	75	3	1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15

Avaluació

1. Una prova escrita (TE): 40%.

2. Una prova (PAUL): 40%.

3. Informes individuals de les pràctiques: 20%.

Activitats d'avaluació

Les notes inferiors al 4 no sumaran en el càlcul de la mitjana final. Es recorda que la mitjana mínima per aprovar l'

L'alumne que no realitzi tots els exàmens d'avaluació programats a l'aula o no es presenti a activitats d'avaluació obligatòries informals de les pràctiques de camp, **no podrà presentar-se a la reavaluació.** El fet de no realitzar les pràctiques de camp ni la nota mitjana de l'assignatura.

Prova. Pràctiques d'aula	40%	0	0	4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15
Tota irregularitat comesa per un alumne durant la realització d'una prova (còpia, plagi) implicarà una nota de zero en l'apartat i implicarà una nota global de zero	40%	1,5	0,06	1, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16

REVALUACIÓ

Bibliografia consistirà en un exercici escrit. Les pràctiques de camp no són reavaluables ni es podrà fer cap treball substituït establert per la Facultat En cap cas no es podrà plantejar la revaluació per a millorar la qualificació de l'estudiant que ja

-Kirchner, H., ed. 2010, *Ponencia arqueología agraria. Perspectivas de investigación sobre espacios de cultivo en las sociedades medievales hispánicas*, BAR.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professor establirà oportunament els mecanismes per

-Lageras, P., 2007, *The Ecology of Expansion and Abandonment. Medieval and Post-Medieval Land-use and Settlement Dynamics in a Landscape Perspective*, National Heritage Board, Lund.

-Miller, N. F. & Gleason, K.L., 1994, *The Archaeology of Garden and Field*, University of Pennsylvania Press.

-Quirós, J.A., dir, 2012, *Arqueología del campesinado medieval: la aldea de Zaballa*, Euskal Herriko Unibersitate.

-Van der Veen, M., ed, *Monogràfic de la revista World Archaeology*, Juny, 2005.

-Quirós, J.A., ed, 2013, *El poblamiento rural de época visigoda en Hispania. Arqueología del campesinado en el interior peninsular*, Euskal Herriko Unibersitate.

-Vigil-Escalera, A. et al, 2013, *Horrea, barns and silos. Storage and incomes in Early Medieval Europe*, Euskal Herriko Unibersitate.

-Vigil-Escalera, A., 2015, *Los primeros paisajes altomedievales en el interior de Hispania*, Euskal Herriko Unibersitate.

www.arqueologiamedieval.com

www.arqueologiadelpaisaje.com